

พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนา
อุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม*

BUDDHIST INTEGRATION FOR PROMOTING THE ADMINISTRATIVE
CAPACITY OF THE INSTITUTE OF TEXTILE INDUSTRY DEVELOPMENT
MINISTRY OF INDUSTRY

อุสา วงศ์ศิริกุล, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, เกียรติศักดิ์ สุขเหลืออง

Usa Wongsirikul, Termsak Thong-in, Kiattisak Suklueang

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: usawongsirikul@yahoo.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะการบริหารงาน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะการบริหารงาน และนำเสนอพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 244 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ การวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้สำคัญ จำนวน 18 รูปหรือคน และการสนทนากลุ่มเฉพาะจำนวน 9 รูปหรือคน วิเคราะห์ข้อมูลโดยเนื้อหาพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1. สมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง 2. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ พบว่า การบริหารงานตามหลัก 7s ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะการบริหารงาน ได้ร้อยละ 68.1 และหลักพละ 4 ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะการบริหารงาน ได้ร้อยละ 80.2 3. พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม พบว่า สมรรถนะการบริหารงาน มีปัจจัยพื้นฐานคือ การบริหารงานตามหลัก 7s นำมาบูรณาการหลักพุทธธรรม คือ หลักพละ 4 ทำให้เกิดการบูรณาการ ได้แก่ การวางแผนที่เด่นชัด จัดองค์กรให้โดดเด่น เน้นภาวะผู้นำ และเลิศล้ำการควบคุม

คำสำคัญ: หลักพละ 4; บูรณาการ; สมรรถนะการบริหารงาน; สถาบันอุตสาหกรรมสิ่งทอ

Abstracts

This research article aimed to study management competencies factors affecting management competency and propose integrated Buddhism to promote management competency of the Textile Industry Development Institute, Ministry of Industry. The research methodology was mixed methods. The quantitative research used questionnaires to collect data from 244 samples. Social science software packages analyzed data. The qualitative research collected data by in-depth interviews with 18 key informants and 9 participants in a focus group discussion. Data were analyzed by content descriptive interpretation.

The research results showed that: 1. Management competencies of the Textile Industry Development Institute, Ministry of Industry as a whole, were moderate. 2. Factors affecting the management competency of the Textile Industry Development Institute, Ministry of Industry found that the management, according to the 7S principle, affected the management competency by 68.1%, and the Bhala 4 principle affected the management competency by 80.2%. 3. Buddha-dhamma integration to promote management competencies of the Textile Industry Development Institute, Ministry of Industry found that management competencies had fundamental factors, namely, management according to the 7s principle, integrating the principles of Buddha-dharma, namely the Bhala 4 principle, resulting in integration, namely pronounced planning, making the organization stand out, focusing on leadership and excellence in control.

Keywords: Pala 4; Integration; Administrative Capacity; Institute of Development Textile Industry

บทนำ

การบริหารว่าเป็นกระบวนการทางสังคมที่ประกอบด้วยกรกระทำต่าง ๆ ที่นำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่เป็นกระบวนการทางสังคมก็เพราะกรกระทำเหล่านี้ส่วนใหญ่แล้วเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์เป็นกระบวนการของการวางแผนการ

จัดองค์การการนำ และการควบคุม การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์การ (อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์, 2559)

หลักในการบริหารมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมและในแต่ละสถานการณ์ แต่ที่สำคัญที่ได้ยึดถือกันมาโดยตลอดคือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) โดยมีการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่สำคัญ ๆ ทุกคนควรจะต้องรับรู้รับทราบ ร่วมกันตัดสินใจ และร่วมกันทำ รวมทั้งการใช้หลักการบริหารแบบพี่น้อง มีปัญหาหรือเรื่องอะไรที่สำคัญ จะปรึกษาผู้อาวุโส ซึ่งเป็นที่เคารพของทุกคน ไม่มีการเข้มงวดมาก มีการให้รางวัลและพร้อมที่จะไม่ให้รางวัลแก่คนที่ไม่ดี มีอะไรก็จะพูดกันแบบตรงไปตรงมา ดูผู้อาวุโส เป็นต้นแบบ (Modeling) สำหรับผู้บริหารระดับกลางจะต้อง ศึกษารูปแบบ (Style) การบริหารและวัฒนธรรมของหน่วยงานของตนเอง เพราะรูปแบบ (Style) การบริหารแต่ละคนไม่เหมือนกัน ต้องปรับรูปแบบการบริหารของเราให้เข้ากับนายได้ วิธีการพูดหรือแนวทาง (Approach) กับผู้บริหารบางคนก็ไม่เหมือนกัน ต้องศึกษาว่าผู้บริหารบุคคลนั้นเป็นอย่างไร วัฒนธรรม (Culture) ของคณะเป็นอย่างไร (อนุศักดิ์ ฉินไพศาล, 2563)

สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ เกิดขึ้นจากการผลักดันของหน่วยงานหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐและ เอกชน โดยตระหนักถึงความจำเป็นของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทย ที่จะต้องเร่งปรับตัวเพื่อรับมือกับ การแข่งขันเสรี ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ที่กำลังจะเกิดขึ้นในยุคนี้ ภาคเอกชนโดยสมาคมสิ่งทอต่าง ๆ เล็งเห็นว่า ควรจะจัดตั้งหน่วยงานที่มีความคล่องตัวขึ้นมา แม้ว่าในขณะนั้นจะมีกองอุตสาหกรรมสิ่งทอ ในสังกัด กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม (สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ, 2565)

สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้แทนประสานงานด้านสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มประจำประเทศไทยอย่างเป็นทางการ นอกจากนี้ยังได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมโดยเปิดโอกาสให้หน่วยงานและสถาบันการศึกษา เข้าเยี่ยมชมสถาบันฯ เพื่อนำองค์ความรู้และนวัตกรรมต่าง ๆ ไปต่อยอดทั้งในเชิงนโยบาย ดังนั้นจึงเกิดปัญหาและอุปสรรคมากมายหลากหลายที่เกิดขึ้นในองค์กร เช่น โครงสร้างอัตรากำลัง ไม่เหมาะสม ความซ้ำซ้อนของงานและโครงสร้างการทำงานที่แยกขาดจากกัน ทำให้ผู้รับบริการต้องติดต่อหลายฝ่าย การปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารจัดการกรม กอง ต่าง ๆ เป็นไปด้วยความยากลำบากการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติยังไม่มีประสิทธิภาพ การดำเนินงานยังให้ความสำคัญกับแผนและตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องไม่มากพอ ขาดการบูรณาการข้อมูลของทุกหน่วยงาน มีปัญหาการบริหารจัดการเชิงระบบในเรื่องการเงิน และงบประมาณไม่ได้มีการพิจารณากันสัดส่วนไว้ตามขาดการจัดการองค์ความรู้เพื่อเชื่อมโยง

ระหว่างส่วนกลาง ผู้วางแผนนโยบายกับผู้ปฏิบัติงานในการนำแผนต่าง ๆ ไปใช้ การพึ่งพาบุคลากรจากภายนอก (การจ้างที่ปรึกษา) และขาดการเรียนรู้จากที่ปรึกษา (สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ, 2565)

โดยการนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสังคมแห่งสัมมาปัญญาในองค์กร ซึ่งหลักพุทธธรรมโดยมุ่งไปที่หมวด หลักพระ 4 ซึ่งเป็นธรรมอันเป็นกำลัง ธรรมอันเป็นพลังทำให้ดำเนินชีวิตด้วยความมั่นใจ ไม่หวั่นต่อภัยทุกอย่าง ได้แก่ 1. ปัญญาพละ (กำลังปัญญา) 2. วิริยะพละ (กำลังความเพียร) 3. อดวิชชพละ (กำลังสุจริต) 4. สังคหพละ (กำลังการสงเคราะห์) (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), 2551)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม” เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์โดยนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะการบริหารงาน ตลอดจนองค์กรต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในการแก้ไขปัญหาพัฒนาองค์กรให้เกิดความยั่งยืนต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม
3. เพื่อนำเสนอพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยเป็นแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยการสำรวจ และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มเฉพาะเพื่อสนับสนุนและยืนยันข้อมูลเชิงปริมาณ

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประชากร กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้รับบริการจากสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม จำนวน 620 คน (สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ, 2565) สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random

Sampling) คำนวณขนาดตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane เพื่อหาประชากรกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 244 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 18 รูปหรือคน แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา กลุ่มนักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ กลุ่มผู้บริหารหรือกำหนดนโยบาย กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน และกลุ่มผู้รับบริการ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลัก 7s ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักพละ 4 ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม และตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุ ประสงค์ เป็น ราย ข้อ (Index of Item – Objective Congruence: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0 แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย หลังจากนั้นได้ทดสอบแบบสอบถาม (Try Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.955 แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูงสามารถใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ 1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ 2. การส่งเสริมสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม 3. การปฏิบัติตามหลักพละ 4 จะเป็นการส่งเสริมสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม 4. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ซึ่งผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจำนวน 244 ชุด จากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้รับบริการจากสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม จำนวน 620 คน โดยใช้วิธีการกระจายตามสัดส่วน ได้แบบสอบถามซึ่งผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ จำนวน 244 ชุด คิดเป็น 100 %

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบตัวต่อตัวกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 18 รูปหรือคนบันทึกข้อมูลโดยการจดบันทึกและการบันทึกเสียงให้ครบตามคำถามการสัมภาษณ์และวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อนำมาเรียบเรียงเป็นผลการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติอนุมาน (Inferential Statistics) สำหรับทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย (Simple) และการถดถอยแบบขั้นตอน (Stepwise Regression Analysis) การวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (Descriptive Content Analysis) ทั้งนี้เป็นการสรุปสาระสำคัญของผลการสัมภาษณ์เชิงลึก นำผลที่ได้มาจำแนกเนื้อหาที่สอดคล้องหรือตรงกันและแบ่งออกเป็นประเด็น โดยการหาค่าความถี่และวิเคราะห์ผลจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) โดยนำเนื้อหาที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิมาสังเคราะห์เพื่อปรับปรุงแก้ไขของค์ความรู้จากการวิจัย

ผลการวิจัย

1. สมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 ด้านการควบคุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 ด้านการจัดองค์การ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 และด้านการนำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม พบว่า การบริหารงานตามหลัก 7s ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม มี 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า การปฏิบัติตามหลัก 7s สามารถร่วมกันทำนายสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ร้อยละ 68.10 และรายด้าน ได้แก่ ด้านค่านิยม ด้านทักษะ และด้านโครงสร้าง ตามลำดับ

หลักพละ 4 ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม มี 2 ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า หลักพละ 4 สามารถร่วมกันทำนายสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ

กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ร้อยละ 80.20 และรายด้าน ได้แก่ ด้านวิริยะพละ พลังความเพียร และด้านสังคหะพละ พลังเกื้อกูล ตามลำดับ

3. พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม พบว่า

พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านการวางแผน 2. ด้านการจัดองค์การ 3. ด้านการนำ 4. ด้านการควบคุม มีองค์ประกอบสำคัญ 2 ส่วนด้วยกัน คือ หลักพละ 4 และการบริหารงานตามหลัก 7s ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 หลักพละ 4 มีลักษณะดังนี้

3.1.1 ด้านปัญญาพละ พลังปัญญา วิเคราะห์สถานการณ์สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับบริหารงานได้ นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารงานได้ สามารถใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงานได้ดี

3.1.2 ด้านวิริยะพละ พลังความเพียร เอาใจใส่ในการบริหารงาน ส่งเสริมบุคลากรให้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ มีความรับผิดชอบสูง

3.1.3 ด้านอนวัชชพละ พลังความซื่อตรง บริหารงานโดยสุจริตเที่ยงธรรม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว เคารพกฎและข้อบังคับขององค์กรอย่างเคร่งครัด

3.1.4 ด้านสังคหพละ พลังเกื้อกูล เอาใจใส่ต่อสวัสดิภาพบุคลากร ช่วยแก้ปัญหาด้วยความปรารถนาดีและเต็มใจ ถ่ายทอดความรู้เพื่อเป็นสาธารณประโยชน์

3.2 ปัจจัยด้านการบริหารงานตามหลัก 7s มีลักษณะ ดังนี้

3.2.1 ด้านกลยุทธ์ ได้แก่ กำหนดแผนกลยุทธ์ขององค์กรที่มีความชัดเจน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร พัฒนาวิสัยทัศน์อยู่เสมอ

3.2.2 ด้านโครงสร้าง ได้แก่ จัดทำโครงสร้างเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร ลดความซ้ำซ้อนของขั้นตอน ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรอยู่เสมอ

3.2.3 ด้านรูปแบบ ได้แก่ กำหนดขอบเขตของงานที่รับผิดชอบชัดเจน ออกแบบงานที่มีความชำนาญหลายด้านประกอบกัน ทุกฝ่ายต้องช่วยกัน คิด วางแผน ตัดสินใจร่วมกัน

3.2.4 ด้านระบบ ได้แก่ จัดระบบการบริหารงานที่ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ มีอนามัยและสิ่งแวดล้อมที่ดี

3.2.5 ด้านบุคคล ได้แก่ จัดสรรบุคลากรที่มีความสามารถตรงกับสายงานที่ปฏิบัติ จัดสรรบุคลากรอย่างเพียงพอในการปฏิบัติงาน ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด

3.2.6 ด้านทักษะ ได้แก่ นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในองค์กร พัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการบริหารงาน ฝึกอบรมด้านทักษะการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

3.2.7 ด้านค่านิยม ได้แก่ กำหนดค่านิยมขององค์กรไว้อย่างชัดเจน แสดงความคิดเห็นร่วมกันเพื่อองค์กรให้ทันสมัยใช้ได้จริง มุ่งมั่นที่จะบริหารให้บรรลุเป้าหมายตามค่านิยมร่วมกัน 9 ด้านนโยบาย ได้แก่ กำหนดนโยบายชัดเจน มีขั้นตอนการกำหนดนโยบาย ดำเนินการได้ตรงตามที่กำหนดไว้

โดยปัจจัยทั้ง 2 ประการข้างต้น เป็นตัวส่งเสริมให้เห็นถึงพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีการพัฒนาที่ดียิ่งขึ้น ทั้ง 4 ด้าน มีลักษณะดังนี้ 1. ด้านการวางแผน ได้แก่ ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการมาเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการบริหารงาน เปิดโอกาสให้ผู้รับบริการทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผนงานของกิจการ 2. ด้านการจัดองค์การ ได้แก่ ส่งเสริมให้พนักงานแสวงหาวิทยาการใหม่ ๆ มาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานและนำผลมาปรับปรุงการปฏิบัติงาน ติดตามตรวจสอบการใช้วัสดุอุปกรณ์เพื่อดำเนินการปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับพนักงาน 3. ด้านการนำ ได้แก่ คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติตาม สร้างเจตคติที่ดีในอาชีพและการทำงาน ใช้ข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ ทันสมัยและเชื่อถือได้มาช่วยในการติดต่อสื่อสาร 4. ด้านการควบคุม ได้แก่ ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการระหว่างดำเนินการร่วมกับผู้รับบริการ การประเมินผลการปฏิบัติงานหลังจากสิ้นสุดการดำเนินการตามแผนงานโครงการ จัดกิจกรรมการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ในแผนงานเป็นระยะ ๆ

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยอภิปรายผล พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม โดยมีการยกข้อค้นพบจากผลการวิจัยที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

อันดับ 1 ได้แก่ ปัญญาพละ พลังปัญญา แสดงให้เห็นว่า วิเคราะห์สถานการณ์สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับบริหารงานได้ นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารงานได้ สามารถใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงานได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระรัตนมุนี (บุญณมี วิสารโท) (2561) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการพัฒนาสังคม พบว่า กระบวนการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อ การ

พัฒนาสังคมในระดับปัจเจกบุคคล พบว่า การประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขาในการพัฒนาบุคคล 1. คีลนนำไปสู่การส่งเสริมการประพฤติ ประพฤติชอบ ถูกต้องตามกฎระเบียบ ตามท่วงทำนองคลองธรรม 2. สมาธิเป็นการฝึกฝนพัฒนาจิตใจโดยการการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างจิตใจให้ตั้งงาม 3. ปัญญานำไปสู่การฝึกฝนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดการคิดดี คิดชอบโดยอาศัยหลักปรโตโฆสะและโยนิโสมนสิการที่ต้องมีกัลยามิตร และสิ่งแวดล้อมที่ดีมาเอื้ออำนวย

อันดับ 2 ได้แก่ วิริยะพละ พลังความเพียร แสดงให้เห็นว่า เอาใจใส่ในการบริหารงาน ส่งเสริมบุคลากรให้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ มีความรับผิดชอบสูงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของผดุง วรณทอง และคณะ (2561) เรื่อง การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารองค์กรเอกชนในจังหวัดนนทบุรี พบว่า ด้านวิริยะ ทำให้มีความตื่นตัวพร้อมที่จะพัฒนาการทำงานอยู่ตลอดเวลา มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและอดทนต่อปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ความสามารถของตนเองไตร่ตรองการทำงานที่ได้รับมอบหมายอยู่เสมอ โดยใช้กำลังสติปัญญา แสวงหาวิธีการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

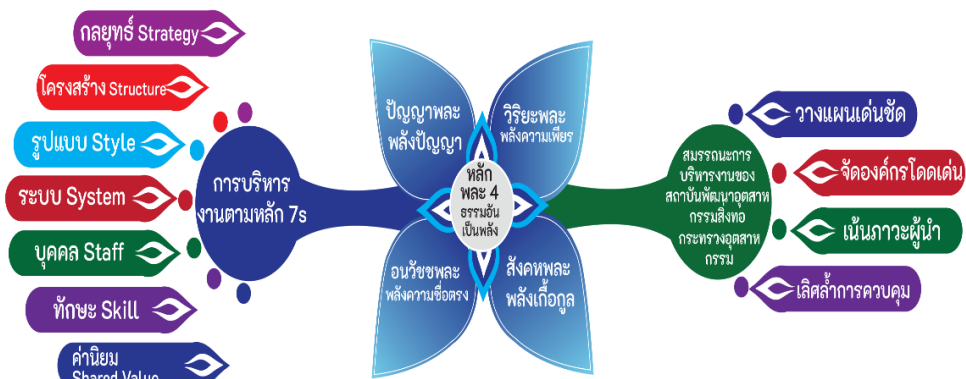
อันดับ 3 ได้แก่ อนุวัชชพละ พลังความซื่อตรง แสดงให้เห็นว่า บริหารงานโดยสุจริตเที่ยงธรรม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว เคารพกฎและข้อบังคับขององค์กรอย่างเคร่งครัดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณภัทร ปิณชรัตน์ (2555) เรื่อง คุณลักษณะของผู้นำองค์กรตามหลักพละ 4 ในธุรกิจประกันภัย พบว่า หลักธรรมพละ 4 ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้นำองค์กร อนุวัชชพละ - คุณลักษณะทางด้านการงานไม่มีโทษ ความซื่อสัตย์สุจริตยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมในการประกอบกิจการ ไม่เป็นโทษหรือเบียดเบียนผู้อื่นให้ได้รับความเดือดร้อน

อันดับ 4 ได้แก่ สังคหพละ พลังเกื้อกูล แสดงให้เห็นว่า เอาใจใส่ต่อสวัสดิภาพบุคลากร ช่วยแก้ปัญหาด้วยความปรารถนาดีและเต็มใจ ถ่ายทอดความรู้เพื่อเป็นสาธารณประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรชนก ทองลาด (2550) เรื่อง อิทธิพลของพรหมวิหารธรรมที่มีต่อความพึงพอใจในการทำงานและการปฏิบัติงานของพนักงานโรงงานเซรามิกในภาคเหนือตอนบน โมเดลลิสเรล อิทธิพลขององค์ประกอบของพรหมวิหารธรรมที่มีต่อความพึงพอใจในการทำงาน พบว่า การปฏิบัติงานของพนักงานโรงงานเซรามิกในภาคเหนือตอนบน ตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลทางตรงต่อการปฏิบัติงานมากที่สุดเรียงตามลำดับคือ การบริหารด้วยมุทิตา อุเบกขา เมตตา ส่วนภรณ์ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงาน โดยมีสัดส่วนความแปรปรวนของการปฏิบัติงานที่อธิบายได้ด้วยการบริการด้วยพรหมวิหารธรรมทำนายได้ 42% ส่วนตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลทางตรงต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

มากที่สุดเรียงตามลำดับคือการบริการด้วยเมตตา มุทิตา อุเบกขา ส่วนกรุณาไม่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยมีสัดส่วนของความแปรปรวนของความพึงพอใจในการทำงาน ที่อธิบายได้ด้วยการบริหารด้วยพรหมวิหารธรรม ทำนายได้ 77% ส่วนตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลทางอ้อมต่อการปฏิบัติงานโดยส่งผ่านความพึงพอใจในการทำงานมากที่สุดเรียงตามลำดับคือ การบริการด้วยเมตตา มุทิตา อุเบกขา ส่วนกรุณาไม่มีผลทางอ้อมต่อการปฏิบัติงาน โดยส่งผ่านความพึงพอใจการปฏิบัติงาน

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม” สามารถสังเคราะห์ได้เป็นองค์ความรู้ดังภาพ ต่อไปนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม” สามารถอธิบายได้ว่า พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การบริหารตามหลัก 7s + หลักพลัง 4 = สมรรถนะการบริหารงาน ดังต่อไปนี้

การบริหารตามหลัก 7s การบริหารตามหลัก 7s ประกอบด้วย 1. กลยุทธ์ 2. โครงสร้าง 3. รูปแบบ 4. ระบบ 5. บุคคล 6. ทักษะ 7. ค่านิยม

หลักพลัง 4 หลักพลัง 4 เป็นหลักธรรมที่ทำให้เกิดพลังทำให้ดำเนินชีวิตด้วยความมั่นใจในการบริหารจัดการที่ดี มีพลังที่ดีในการบริหารสถาบันเพื่อเป็น

การพัฒนาให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 1. ปัญญาพล พลังปัญญา 2. วิริยะพล พลังความเพียร 3. อดวิชัยพล พลังความซื่อตรง 4. สังคหพล พลังเกื้อกูล

นำไปสู่สมรรถนะการบริหารงาน โดยการนำไปสู่การบริหารงานที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้องค์กรหรือสถาบันอุตสาหกรรมพัฒนาสิ่งทอ ได้นำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดการบริหารงานที่ดี มีองค์ความรู้มีความสามารถในการบริหารจัดการองค์กรได้อย่างดียิ่ง ๆ ขึ้นไป ซึ่งมีทั้งหลักการและหลักธรรมควบคู่กันไป ได้แก่ การวางแผนที่เด่นชัด จัดองค์กรให้โดดเด่น เน้นภาวะผู้นำ และเลิศล้ำการควบคุม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานโครงการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพงานของกิจการ
2. สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ควรมีนโยบายเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานและนำผลมาปรับปรุงการปฏิบัติงาน
3. สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ควรมีนโยบายที่ทำให้เกิดการสร้างเจตคติที่ดีในอาชีพและการทำงาน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ควรเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานโครงการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพงานของกิจการ
2. สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ควรจัดประชุมผู้รับบริการเพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการมาเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการบริหารงาน
3. สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ควรวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานและนำผลมาปรับปรุงการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการ หรือประสิทธิภาพการบริหารงานของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนาองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักการทางรัฐประศาสนศาสตร์ และหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อให้เป็นปัจจัยเกื้อกูลกันต่อการศึกษาครั้งต่อไป

3. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการวิจัยขั้นสูงอื่น ๆ เช่น การวิจัยในลักษณะของสมการโครงสร้างเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการวิจัยเชิงลึกของตัวแปรการวิจัยที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ หรือประสิทธิภาพการบริหารของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ณภัทร ปิณฑรัตน์. (2555). *คุณลักษณะของผู้นำองค์กรตามหลักพละ 4 ในธุรกิจประกันภัย* (รายงานวิจัย). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ผดุง วรรณทอง และคณะ. (2561). การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารองค์กรเอกชนในจังหวัดนนทบุรี. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 7(2), 99-110.
- พรชนก ทองลาด. (2550). *อิทธิพลของพรหมวิหารธรรมที่มีต่อความพึงพอใจในการทำงาน และการปฏิบัติงานของพนักงานโรงงานเซรามิกในภาคเหนือตอนบน* (วิทยานิพนธ์ดุสิตวิทยบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). (2551). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม*. กรุงเทพฯ: บริษัท เอส. อาร์. ปรีนติ้งแมส โปรดักส์ จำกัด.
- พระรัตนมูณี (ปยุตมณี วิสารโท). (2561). การพัฒนารูปแบบการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการพัฒนาสังคม. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 7(2), 8-20.
- สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ. (2565). *ความเป็นมาของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ*. สืบค้น 2 มกราคม 2565, จาก <https://www.thaitextile.org/th/about/history.php>
- สถาบันอุตสาหกรรมสิ่งทอ. (2565). *งานบริการของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ปี พ.ศ. 2562 – 2565*. สืบค้น 29 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://www.thaitextile.org/th/home/>
- อนุศักดิ์ ฉิ่งไพศาล. (2563). *องค์การและการจัดการสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น บริษัท จำกัด.
- อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์. (2559). *โปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะด้านบริหารจัดการสำหรับผู้นำ*. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์ บริษัทจำกัด.